

Fyll i arbetsbeskrivningen genom att ersätta den ljusgrå texten med din egen text. Spara och bifoga dokumentet i samma mapp som resten av ditt bidrag. För att delta i tävlingen måste du också betala en anmälningsavgift på 250 kronor. Sätt in pengarna på BG 546-3880. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.

NAMN:

Anna Jutehammar, P4 Gotland

E-POST:

anna.jutehammar@sverigesradio.se

ARBETSNAMN:

Djurtransporter

KATEGORI:

Lokalradio

DESSA PERSONER ANMÄLS OCH KAN NOMINERAS

Anna Jutehammar P4 Gotland

FÖRUTOM OVANSTÄENDE DELTOG FÖLJANDE PERSONER

Malin Thelin P4 Malmöhus, Sigrid Edsenius P4 Kalmar med flera lokala reportrar på SR:s P4-kanaler som kom med input och sände egna varianter på Djurtransporterna.

PUBLICERINGSDATUM

17 mars 2014

VAR PUBLICERADES JOBBET?

Flera inslag i P4 Gotland, sedan även i Ekot, P1 Morgon. Lokala varianter i ett tiotal P4-kanaler eftersom Sveriges Radios Reporter nätverk (P4) involverades i grävet.

BESKRIV RESULTATET AV GRÄVET KORTFATTAT

Trots att svensk djurskyddslagstiftning är en av de hårdaste i världen skadas många kor och grisar svårt i samband med transport till landets slakterier.

Vid minst ett 90-tal tillfällen förra året var skadorna så svåra att djuren dog under resan eller fick avlivas i förtid, trots att fordonen godkänts för djurtransporter, det visar Sveriges Radios granskning. Men det finns ett stort mörkertal. Djurtransporterna har blivit allt större för att få plats med fler djur i jakten på lönsamhet. Flera hundra grisar kan transporteras i en och samma transport, i upp till fyra våningsplan, och det leder ibland till svåra skador eller att djur dör av stress. Samtidigt har Livsmedelsverkets veterinärer inte rapporterat in de djurskador som upptäckts vid slakterierna på rätt sätt till länsstyrelserna, som har tillsynsansvar för djurskyddet och som skulle kunna upptäcka och göra något åt systematiska brister.

PÅ VILKET SÄTT ANSER DU ATT GRÄVET UPPFYLLER KRITERIERNA FÖR GULDSPADEN?

Det visar något som de flesta köttkonsumenter i Sverige inte känner till: att många djur skadas på väg till slakt i ett land som har en av världens hårdaste djurskyddslagstiftningar. Som icke-vegetarian vill i alla fall jag veta om de djur jag valt att äta har hanterats på ett lagligt sätt. Att Livsmedelsverket inte rapporterat vidare skador i den utsträckning de ska till länsstyrelserna, som kan upptäcka systematiska brister, är också ny och viktig kunskap som kommit fram i grävet.

Denna arbetsbeskrivning skall bifogas till alla bidrag som lämnas in till Guldspaden. Vid frågor – kontakta FGJs kansli.
Telefon: 08-665 40 10 **E-post:** kansli@fgj.se. För att delta i tävlingen måste du också betala en **anmälningsavgift** på **250 kronor**. Sätt in pengarna på **BG 546-3880**. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.

HUR UPPSTOD URSPRUNGSIDÉN TILL PROJEKTET?

På P4 Gotland fick vi veta att ett 30-tal lamm skadat benen svårt i en slakteritransport som anlönt till Visby slakteri trots att transporten varit godkänd. Jag började kolla runt i övriga landet och insåg att många liknande transporter med höj- och sänkbara våningsplan kör djur till slakt. Då bestämde jag mig för att försöka ta reda på hur många djur som skadats på väg till andra slakterier i ett land som sägs ha en av världens hårdaste djurskyddslagstiftningar.

VILKA ARBETSMETODER TILLÄMPADES?

Jag begärde ut alla avvikelserapporter vid mottagning av djur till slakt i samband med transport från Livsmedelsverket. Det fanns exempel på skador som beror på de höj- och sänkbara våningsplanen där bland djur bland annat fastnat och hängts. Efter att ha kollat skadorna som fanns med på avvikelserapporterna mot länsstyrelserna stod det klart att inget av de fallen hade rapporterats vidare från Livsmedelsverket, trots att länsstyrelserna är tillsynsmyndighet. Både djurtransportörer och veterinärer gav också en annan bild, att djur skadas betydligt oftare än vad som rapporteras in.

VILKA TYPER AV KÄLLOR ANVÄNDES?

Livsmedelsverkets avvikelserapporter, Livsmedelsverkets officiella veterinärer som kontrollerar djur vid slakterierna, Ansvariga chefer vid Livsmedelsverket, Djurskyddshandläggare vid länsstyrelserna, rapporter om bristande djurskydd till flera länsstyrelser, djurtransportörer, djuruppfödare, LRF, ansvariga vid Jordbruksverket.

VILKA PROBLEM STÖTTE DU PÅ UNDER ARBETET?

Jag insåg ganska snart att Livsmedelsverkets siffror på antalet dödade och skadade djur i avvikelserapporterna bara var toppen av ett isberg. Veterinärer vid slakterier vittnade om att framförallt döda och skadade grisar var en betydligt vanligare syn i transporterna än de 90 skadetillfällen som fanns med på Livsmedelsverkets listor. Det var också svårt att få djurtransportörer och djurägare att ge information eftersom flera av dem kände sig anklagade för att djuren skadas. Men deras input behövdes för att visa att det fanns systemfel i rapporteringen av skadade och dödade djur under transport.

Ett uppenbart problem att djuren själva inte har någon röst och att det finns ett konsumentled som efterfrågar billigt kött och kanske varken vill eller har möjlighet att känna till hur djuren transporteras. När de myndigheter som ska se till att djurskyddslagstiftningen följs inte gör det, kunde vi inte luta oss mot bara diarieförda avvikelser utan fick vända oss till många andra källor.

HUR LÅNG TID TOG PROJEKTET?

Ungefär två veckor, men svårt att uppskatta då det i början mestadels handlat om "håltimegräv".

VILKA REAKTIONER HAR ARBETET FÅTT FRÅN MYNDIGHETER OCH KOLLEGOR?

Jordbruksverket gick ut med att rapporteringen av skadorna inte skötts på rätt sätt av Livsmedelsverket. Efter publiceringen har flera länsstyrelser i landet, bland annat i Skåne och på Gotland, vittnat om en kraftig ökning av antalet skaderapporter som kommer in från Livsmedelsverkets veterinärer som kontrollerar djuren vid slakterierna.

Grävet om Djurtransporterna nominerades också till Stora Radiopriset i Lokalradioklassen.

HAR PROJEKTET ANMÄLTTS TILL PO, GRANSKNINGSNÄMNDEN ELLER ANNAN INSTANS?

Nej

TELEFON/E-POST TILL NOMINERADE JOURNALISTER:

Anna Jutehammar 0498-750040, anna.jutehammar@sverigesradio.se

Denna arbetsbeskrivning skall bifogas till alla bidrag som lämnas in till Guldspaden. Vid frågor – kontakta FGJs kansli.
Telefon: 08-665 40 10 **E-post:** kansli@fgj.se. För att delta i tävlingen måste du också betala en **anmälningsavgift** på **250 kronor**. Sätt in pengarna på **BG 546-3880**. Betalningsmottagare är Föreningen grävande journalister. Märk talongen med det arbetsnamn du valt åt ditt bidrag.